

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418205255
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6418205255.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov: matka I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. č. XXX, XXX XX Voznica a otec E. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U., A. XXXX/XX, o návrhu starých rodičov: R. S., nar. XX.XX.XXXX a C. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom E. XXX/XXX, XXX XX R. S., obaja právne zastúpení: Mgr. Juraj Šimuny, advokát so sídlom Nám. M. R. Štefánika 30/33, 955 01 Topoľčany, IČO: 42 133 173, o návrhu na úpravu styku starých rodičov s maloletým dieťaťom, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/32/2018-93 zo dňa 25. 07. 2019, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/32/2018-93 zo dňa 25. 07. 2019 **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh zamietol (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným dňa 31.12.2018 sa navrhovateľa prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhali, aby súd upravil ich styk s maloletou vnučkou A. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že sú oprávnení stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párný týždeň v kalendárnom roku od piatka 16:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a prvé dva týždne júlové a prvé dva týždne augustové každý kalendárny rok v dňoch 25.12. od 10:00 hod. do 27.12. do 16:00 hod. s tým, že starí rodičia si maloletú prevezmú v mieste bydliska maloletej a na tom istom mieste ju včas a riadne odovzdajú. Podaním doručeným súdu dňa 29.04.2019 právny zástupca navrhovateľov svoj návrhu upravil tak, že starí rodičia sa budú s maloletou A. Csölleovou stretávať vždy v prvý týždeň v mesiaci od piatka 16:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a prvé dva týždne júlové, každý kalendárny rok, v dňoch 25.12. od 10:00 hod. do 27.12. do 16:00 hod. s tým, že starí rodičia si maloletú prevezmú v mieste bydliska maloletej a na tom istom mieste ju včas a riadne odovzdajú. Na pojednávaní konanom dňa 15.05.2019 právny zástupca navrhovateľov uviedol, že i keď doručil súdu rozšírenie návrhu o úpravu styku starých rodičov s maloletou, podľa jeho názoru by bolo možné tento styk upraviť aj odlišne, najmä s poukazom na vzdialenosť bývania starých rodičov a maloletej, by bolo možné upraviť styk minimálne na dva dni t.j. aj cez noc. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 27.06.2019 upresnila návrh na stretávanie každý tretí víkend od piatku od 17:00 hod. do nedele do 16:00 hod. a ak nie, tak každý štvrtý víkend od piatku od 17:00 hod. do nedele do 16:00 hod..

2.1 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ustanovenie § 1, § 2 ods. 1, § 38 ods. 1 a 2, § 111 písm. d), § 112 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „CMP“); čl. 3 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa; čl. 5, § 25 ods. 5, § 43 ods. 1 zákona č. 36/20054 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“); § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh starých rodičov na rozšírenú úpravu styku s maloletou A. nebol podaný dôvodne. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie zohľadnil najlepší záujem maloletého dieťaťa s poukazom na ust. článku 5 Základných zásad Zákona o rodine ako aj článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa (záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi). V prejednávanej veci považoval súd prvej inštancie za potrebné zdôrazniť, že naposledy bol upravený styk maloletého dieťaťa s blízkymi osobami uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7P/13/2018-21, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.07.2018. Už v tomto konaní sa starí rodičia domáhali styku s maloletou A., a to každý páry týždeň kalendárnom roku od piatka 17:00 hod. do nedele do 16:00 hod. Účastníci konania uzavreli zmier (dohodu), na základe ktorého aj v súčasnosti dochádza ku stretávaniu sa starých rodičov s maloletou A.. Starí rodičia sa s maloletou stretávajú dva krát do mesiaca, každú páry sobotu od 9:00 hod. do 18:30 hod. bez prítomnosti matky. Starí rodičia po piatich mesiacoch podali nový návrh o úpravu styku s maloletou. V rámci nového návrhu žiadajú ich styk s maloletou rozšíriť s tým, aby sa mohli s maloletou stretávať počas víkendov od piatku do nedele. Pre úpravu styku maloletého dieťaťa s blízkymi osobami musí byť teda splnená aj druhá hmotno-právna podmienka, že úprava styku je potrebná v záujme maloletého dieťaťa. Z vyjadrenia maloletej ako aj z tvrdení matky dieťaťa bolo podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že doteraz upravený styk maloletej vyhovuje a matka (ako aj maloletá) nežiada upraviť tento styk vo väčšom rozsahu. Ako podľa súdu prvej inštancie vyplývalo aj zo správ kolízneho opatrovníka, ktorý vo veci vykonal šetrenie je tiež zrejmé, že nedoporučil návrhu navrhovateľov vyhovieť, pretože doteraz upravený styk starých rodičov s maloletou jej ako aj matke maloletej vyhovuje.

2.2 Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že návrh starých rodičov o úpravu styku s maloletou A. zamietol nie z dôvodu, že by takéto stretávanie sa maloletej so starými rodičmi bolo na jej ujmu, alebo v neprospech, ale z dôvodu, že prihliadal najmä na názor maloletej vyjadrený pohovorom zo dňa 24.07.2019. Maloletá sa jednoznačne vyjadrila, že k starým rodičom chce chodiť tak ako doteraz a to dva krát do mesiaca, každú druhú sobotu. Uviedla, že u starých rodičov nechce prespávať, chce spať doma, doma má kamarátky s ktorými sa dohodne, že keď príde od babiny, tak na druhý deň sa hrávajú spolu celý deň. Navyše v nedeľu chce byť doma aj preto, že v kostole máva spevácky krúžok, kde pravidelne chodí. Po jeho návku potom chodievajú spievať do kostola. Maloletá, ktorá je od septembra žiačkou štvrtého ročníka základnej školy, je nepochybne schopná na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor a preto je tomuto názoru potrebné venovať náležitú pozornosť. Keďže pri rozhodovaní o rozsahu styku je zároveň aj dôležité zväziť okolnosti na strane maloletého dieťaťa a to jeho vek, zdravotný stav, vzťah k blízkym osobám, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim ako aj okolnosti v danom prípade na strane starých rodičov, ich vzájomný vzťah, časové a ekonomické ich možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a starých rodičov a podobne, súd prvej inštancie dospel k záveru, že doposiaľ súdom upravený styk je stykom vyváženým, ktorý zásadne nenarušuje jednak rodinný život maloletého dieťaťa, jeho matky a zároveň umožňuje aj primerané trávenie voľného času so starými rodičmi. Súčasný rozsah a podmienky realizácie styku maloletej plne vyhovuje a táto nechce na nich nič meniť. Keďže maloletá Liliána v septembri 2019 nastúpi do 4. ročníka Základnej školy v Žarnovici, podľa názoru súdu prvej inštancie by navrhovaná rozšírená úprava do nedele do 16:00 hod. resp. 17:00 hod. v bežnom roku zasahovala do vyučovacieho procesu maloletej s poukazom aj na značnú vzdialenosť bydlísk maloletej a starých rodičov, ktoré je od seba vzdialené cca 100 km. Pokiaľ starí rodičia navrhovali upraviť styk aj počas letných prázdnin t.j. každý prvý týždeň v júli a v auguste bežného roka a počas vianočných sviatkov od 26.12. do 30.12. bežného roka, súd prvej inštancie ani tomuto návrhu nemohol vyhovieť z dôvodu, že s poukazom na vyjadrenie matky maloletej, musel rešpektovať jej právo ako matky počas letných prázdnin, a to mať možnosť tráviť s maloletou čas výletmi, prípadne pobytmi mimo miesta bydliska, čo by jej takouto úpravou styku bolo znemožnené. Ako vyplýva zo správ z pohovoru s maloletým dieťaťom, ktoré realizoval kolízny opatrovník, ako aj z pohovoru maloletej realizovaného na súde, styk starých rodičov s maloletou v rozsahu v akom sa realizuje pravidelne a to dva krát za mesiac v rozsahu od 9:00 hod. do 18:30 hod. maloletemu dieťaťu plne vyhovuje a nechce na takomto rozsahu a podmienkach styku starých rodičov s ňou nič meniť. Matka napriek svojím narušeným vzťahom so starými rodičmi tento styk podporuje a napomáha jeho realizáciu, keďže maloletú na stretávanie sa so starými rodičmi bez jej prítomnosti pravidelne pripravuje,

v dôsledku čoho kontakt starých rodičov s maloletou nie je doposiaľ prerušený. Určený rozsah styku maloletej so starými rodičmi zohľadňuje vek maloletej, ako aj aktuálne potreby dieťaťa už s prihliadnutím aj na vyjadrenie matky.

2.3 Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že keďže od poslednej úpravy styku starých rodičov s maloletým dieťaťom (schválená dohoda starých rodičov a matky maloletej uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7P/13/2018 zo dňa 28.05.2018, právoplatné dňa 04.07.2018) nedošlo k zmene pomerov ani na strane starých rodičov ani na strane maloletého dieťaťa, a preto nebol ani dôvod, aby uzavretú dohodu matky maloletej a starých rodičov o úprave styku s maloletou zmenil. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s návrhom právneho zástupcu navrhovateľov na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom znalcom z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, ako ani doplnením dokazovania a to výsluchom svedkov navrhnutých zo strany matky maloletej, nakoľko mal za to, že vykonané dôkazy poskytujú dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu. Doplnenie dokazovania znaleckým vyšetrením by podľa súdu prvej inštancie viedlo len k ďalšiemu prehľbovaniu napätia medzi účastníkmi a k predlžovaniu obdobia neistoty, čo by tiež nepriaznivo vplývalo na emocionálne prežívanie dieťaťa a neprimerane zasahovalo do jeho bežného života. Navyše znalecké dokazovanie je možné nariadiť len na zistenie skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti. Znalcovi zásadne nepatrí vyjadrovať názor na prejednávajúcu vec, prípadne navrhovať úpravu pomerov účastníkov konania. Aj s prihliadnutím na dostatočne zistený skutkový stav, súd prvej inštancie nepovažoval potrebné nariadiť znalecké dokazovanie z odboru detskej psychológie.

2.4 Súd prvej inštancie záverom dodal, že právo na styk s dieťaťom je primárne právom rodiča (§ 28 a nasl. Zákona o rodine) a právo blízkych osôb stykať sa s dieťaťom možno považovať len za právo odvodené, vyplývajúce z rodinného vzťahu. Doterajšia úprava styku starých rodičov s maloletou zohľadňuje jej vek a aktuálne potreby maloletej. Takáto úprava styku nie je trvalá a v prípade zmeny pomerov na strane dieťaťa do budúcnosti, je možné znova požiadať o jej zmenu. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie, aj na odporúčanie kolízneho opatrovníka, návrh starých rodičov zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP, účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania.

3. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podali prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhovateľa včas odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 389 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“) zrušil a podľa ust. § 391 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie podali z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. e) a h) CSP.

4. V odvolaní poukázali na skutočnosť, že v konaní bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že navrhovateľa sa aktívne o maloletú zaujímajú, majú na maloletú pozitívny vplyv a všestranne podporujú rozvoj jej osobnosti vykonávaním spoločných športových, kultúrnych a iných voľnočasových aktivít. Pozitívny vplyv starých rodičov na maloletú potvrdzujú nielen výsluchy účastníkov konania, ale aj kolízny opatrovník v konaní zastupujúci maloletú.

4.1 V odvolaní uviedli, že maloletá pri návštevách starých rodičov opakovane vyjadrovala vôľu stretávať sa so starými rodičmi intenzívnejšie, a tiež starým rodičom uviedla, že pred rozhovormi s kolíznym opatrovníkom a tiež pred výsluchom na súde bola matkou poučená akým spôsobom má vypovedať. Považovali jej vyjadrenia pred kolíznym opatrovníkom a súdom za ovplyvnené strachom a rešpektom voči vlastnej matke a teda jej vyjadrenia za neobjektívne a neodrážajúce jej vlastné požiadavky. Keďže matka maloletej opakovane v konaní deklarovala krajne negatívny vzťah k navrhovateľom ako svojim rodičom, je vzhľadom k tomu, že s maloletou žije v spoločnej domácnosti, pravdepodobné, že matka sa snaží svoj zlý vzťah k navrhovateľom prenášať do názoru maloletej a týmto spôsobom ju ovplyvňovať, čo sa následne môže prejavovať vo vyjadreniach maloletej pred niektorými tretími osobami. Z uvedeného dôvodu navrhovateľa v konaní opakovane navrhovali do konania prizvať znalca z odboru pedopsychológia, ktorý by objektívne dokázal ustáliť pohľad maloletej na predmetný návrh, ako aj posúdiť vhodnosť navrhovanej úpravy styku. Uvedený dôkaz súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné vykonať a preto ho zamietol. Navrhovateľa majú však za to, že práve uvedený znalec by ako jediný dokázal objektívne posúdiť otázku vyplývajúcu z tohto konania.

4.2 Navrhovatelia ďalej v odvolaní poukázali na skutočnosť, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku konštatuje, že odo dňa schválenia zmiernu pod spis zn. 7P/13/2018 nedošlo k zmene pomerov ani na strane starých rodičov, ani na strane maloletej A.. Takéto tvrdenie navrhovatelia nepovažujú za správne, nakoľko samotní navrhovatelia sa vo veci vyjadrili, že až pri praktickej realizácii uvedeného rozhodnutia zistili, že výkon uvedeného zmiernu je pre nich zdravotne aj fyzicky náročný a dospeli k názoru, že predmetná dohoda nie je účelná, zabraňuje efektívnemu využívaniu spoločne stráveného času navrhovateľov so svojou vnučkou, ale najmä vedie k vysokej miere zaťaženia nielen ich, ale aj maloletej A. a to najmä v dôsledku opakovaného cestovania na väčšie vzdialenosti v rámci jedného dňa. Uvedenú úpravu styku nie je možné riadne realizovať vzhľadom na zhoršujúci sa zdravotný stav navrhovateľa v 1. rade, ktorý je kardiologickým pacientom a cestovanie v uvedenom rozsahu mu zdravotne neprospejeva. Tieto skutočnosti boli opakovane tvrdené súdu navrhovateľmi na pojednávaniach v tejto veci.

4.3 V konaní bol tiež predložený alternatívny návrh v zmysle ktorého by vzhľadom na zhoršujúci sa zdravotný stav navrhovateľa v 1. rade, ktorý v súčasnosti zabezpečuje dopravu na miesto do bydliska maloletej, bola matka maloletej zaviazaná čiastočne sa podieľať na odovzdávaní maloletej v určenom období. Súd prvej inštancie v priebehu konania vzal tento návrh na vedomie, ďalej zistil, že matka maloletej disponuje vodičským oprávnením a je spôsobilá uvedený návrh realizovať, avšak s týmto návrhom sa ďalej súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nevysporiadal.

4.4 Ďalej podľa navrhovateľov súd prvej inštancie odkázal na ustanovenie § 28 a nasl. Zákona o rodine, v zmysle ktorého uviedol, že právo na styk s dieťaťom je primárnym právom rodiča a práva ďalších príbuzných sú len právom odvodeným. Súd však podľa nich opomenul a nevzal úvahy skutočnosť, že maloletá A. väčšiu časť svojho života (do 7 rokov) žila v jednej domácnosti so svojimi starými rodičmi a matkou, a keďže matka sa na určitú dobu zo spoločnej domácnosti odsťahovala a maloletú ponechala žiť so starými rodičmi, títo ju samostatne živili a vychovávali ako vlastné dieťa.

4.5 Ďalej súd prvej inštancie podľa navrhovateľov uviedol, že návrhu nemohol vyhovieť aj z toho dôvodu, že navrhovaná úprava by podľa názoru súdu zasahovala do vyučovacieho procesu maloletej, keďže navrhovatelia žiadajú upraviť styk na obdobie do nedele do 16:00. Takýto argument súdu považujú navrhovatelia za nerelevantný najmä z dôvodu, že navrhovateľka v 2. rade od začiatku konania uvádzala, že s maloletou sa spolu aj v súčasnosti pripravujú na vyučovanie a robia spolu s ňou domáce úlohy a dokážu sa s maloletou plnohodnotne pripraviť na vyučovanie.

5. K odvolaniu navrhovateľov sa vyjadril kolízny opatrovník, pričom uviedol, že v konaní o úprave styku mal. A. so starými rodičmi sa vyjadroval k návrhu niekoľkokrát, pričom s návrhom starých rodičov na zmenu úpravy styku nesúhlasí.

5.1 Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že vo veci návrhu starých rodičov bolo vykonaných niekoľko pohovorov s maloletou a výsluch maloletej vykonal aj súd prvej inštancie, všetko bolo realizované bez prítomnosti matky. Maloletá A. bola počas pohovorov ako i počas výsluchu na súde uvoľnená a na otázky odpovedala spontánne. Maloletej A. boli opakovane ponúkané rôzne alternatívy realizácie styku so starými rodičmi, ale všetky alternatívy odmieta. Styk so starými rodičmi v takom rozsahu, ako je upravený v súčasnosti jej postačuje a nechce na tom nič meniť. V mieste bydliska má kamarátky, s ktorými sa hráva najmä počas víkendov, chce tráviť voľný čas aj so súrodencami a počas víkendov chodí spievať do kostola a veľmi ju to baví.

5.2 Kolízny opatrovník mal za to, že maloletá opakovane, jasne a zreteľne vyjadrila svoj názor a nesúhlasí s rozšírením styku. Pokiaľ sa starí rodičia domáhali nariadenia znaleckého dokazovania s týmto návrhom kolízny opatrovník nesúhlasil, nakoľko vykonanie takéhoto dokazovania nie je v záujme maloletej. Kolízny opatrovník naďalej zotrval v plnom rozsahu na svojich vyjadreniach počas súdnych pojednávaniach ako i na písomných vyjadreniach. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožnil a navrhol, aby odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil.

6. Matka maloletej sa k odvolaniu vyjadrila, uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami, ktoré uvádzajú starí rodičia. Maloletej sa stretávanie so starými rodičmi pozdáva dostačujúce a vyhovuje jej každú druhú sobotu. Viac krát sa podľa matky stáva, že ku nim ani nechce ísť resp. sa ich bojí. Matka poukázala

na skutočnosť, že maloletá jej po príchode od starých rodičov rozpráva ako sa stará mama o nej zle vyjadruje, pričom na maloletú to veľmi zle vplýva.

6.1 K návrhu starých rodičov, aby vozila maloletú dcéru do ich bydliska matka maloletej uviedla, že s ním nesúhlasí, nakoľko jej to z finančného hľadiska nevychádza a ukracovala by tým svoje ďalšie dve deti.

6.2 Matka maloletej v ďalšej časti vyjadrenia vyslovene nesúhlasila s návrhom starých rodičov. Podľa matky maloletej je tvrdenie starých rodičov v odvolaní, že jej maloletá dcéra bývala u nich do siedmych rokov nepravdivé. Matka maloletej sa v roku 2012 musela odsťahovať od navrhovateľov, prežila u nich najhoršie 3 roky svojho života. Od roku 2012 býva so svojim manželom (maloletá nie je biologicky jeho dcéra), pričom od uvedeného roku sa o maloletú spoločne starajú.

6.3 Matka maloletej ďalej uviedla, že svojej dcére nebráni v styku so starými rodičmi, avšak uviedla, že keď sa maloletá vráti od starých rodičov a je tam vystavená zbytočnému stresu má potom problémy v škole, nevie sa sústrediť a má zhoršené známky. Matka k vyjadreniu priložila aj viaceré listiny (Čestné prehlásenie, List vlastníctva, Nájomnú zmluvu, Zmluvu o sporiacom účte a pod.).

7. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka ako aj matky maloletej sa vyjadrili navrhovatelia, uviedli, že pokiaľ matka maloletej vo svojich vyjadreniach uviedla, že maloletá sa svojich starých rodičov bojí a nechce ich navštevovať, takéto tvrdenie nemožno považovať podľa navrhovateľov za pravdivé, keďže je v rozpore nie len s vyjadreniami starých rodičov, ale aj s vyjadreniami samotnej maloletej A. a tiež vyjadrením kolízneho opatrovníka maloletej. Vyjadrenia kolízneho opatrovníka ako aj maloletej A. v prvoinštančnom konaní potvrdzujú pozitívny vzťah starých rodičov a maloletej Liliány, navrhovatelia majú preto za to, že vyjadrenia matky maloletej je nutné považovať za nepravdivé a účelové.

7.1 Ďalej podľa navrhovateľov predložené listiny - čestné prehlásenia, ktoré matka maloletej doručila súdu nie je možné považovať za objektívny dôkaz podporujúci jej tvrdenia, keďže obsahovo sa prejedávanej veci nijak nedotýkajú a tiež ide iba o konštatovanie tretích osôb, o ktorých možno predpokladať, že ide o osoby nepoznajúce predmet sporu, prípadne vzhľadom na ich osobný vzťah s matkou maloletej sú s predmetom veci oboznámení iba jednostranne. Ďalšie listiny, ktoré matka predkladá ako prílohu svojho vyjadrenia (List vlastníctva, Nájomná zmluva, Zmluva o sporiacom účte a pod.) navrhovatelia pokladajú za bezpredmetné, preto nepovažujú za dôležité sa k ich obsahu vyjadrovať.

7.2 Čo sa týka vyjadrenia ustanoveného kolízneho opatrovníka, navrhovatelia uviedli, že ide o vyjadrenie, ktoré je zhodné s vyjadreniami vykonanými v priebehu prvoinštančného konania, resp. vyjadrenie neobsahuje žiadne nové tvrdenia, preto sa v tomto smere pridržiavajú ich vyjadrení predložených v konaní a tiež v odvolaní.

7.3 Z uvedených dôvodov navrhli odvolatelia, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 CSP zrušil a podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

9. Podľa § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9.1 Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9.2 Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9.3 Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9.4 Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia ods. 1 a 4 sa použijú primerane.

10. V citovanom ods. 5 § 25 Zákona o rodine, zákonodarca v súlade s čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvil možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami. Súčasná právna úprava, ktorá plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, akceptuje, že dieťa môže mať aj ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby (pričom sa všeobecne akceptuje potreba dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má citové väzby). Záujem dieťaťa nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom, keď druhým predpokladom je to, že tento styk vyžadujú pomery v rodine.

11. Zo spisu odvolací súd zistil, že naposledy bol medzi maloletou a navrhovateľmi upravený styk uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7P/13/2018-21, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.07.2018. Účastníci uzavreli zmier, na základe ktorého sa starí rodičia s maloletou stretávajú každú párnú sobotu od 9:00 hod. do 18:30 hod. bez prítomnosti matky.

12. Navrhovatelia podali návrh na zmenu rozhodnutia o úprave styku, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.07.2018, dňa 31.12.2018.

Odvolytelia namietali záver súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy styku nedošlo k zmene pomerov ani na strane starých rodičov, ani na strane maloletej A.. Odvolytelia uviedli, že k zmene pomerov došlo, nakoľko až pri praktickej realizácii rozhodnutia o úprave styku zistili, že výkon je pre nich zdravotne aj fyzicky náročný a dospeli k názoru, že predmetná dohoda nie je účelná, zabraňuje efektívnemu využívaniu spoločne stráveného času navrhovateľov so svojou vnučkou, ale najmä vedie k vysokej miere zaťaženia nielen ich, ale aj maloletej A. a to najmä v dôsledku opakovaného cestovania na väčšie vzdialenosti v rámci jedného dňa. Uvedenú úpravu styku podľa odvolateľov nie je možné riadne realizovať vzhľadom na zhoršujúci sa zdravotný stav navrhovateľa v 1. rade, ktorý je kardiologickým pacientom a cestovanie v uvedenom rozsahu mu zdravotne neprospieva. Odvolací súd k tejto námietke uvádza, že okresný súd správne uzavrel, že nedošlo k podstatnej zmene pomerov od poslednej úpravy, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia, sami navrhovatelia ani netvrdia podstatnú zmenu okolností, ktoré existovali v čase poslednej úpravy (a to ani čo sa týka zmeny zdravotného stavu starého otca maloletej), tvrdia len, že až pri praktickej realizácii rozhodnutia o úprave styku zistili, že výkon je pre nich zdravotne aj fyzicky náročný a dospeli k názoru, že predmetná dohoda nie je účelná. Uvedené však nepreukazuje zmenu pomerov od poslednej úpravy, t.j. zmenu rozhodných skutkových okolností v čase poslednej úpravy.

13. V priebehu prvoinštančného konania súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámil sa aj so správami kolízneho opatrovníka, ktorý vo veci vykonával šetrenia. Okresný súd správne prihliadal aj na názor maloletej. Maloletá viackrát vyjadrila rovnako svoj názor pred kolíznym opatrovníkom a vyjadrila ho aj pred súdom. Kolízny opatrovník vykonal dňa 06.03.2019 s maloletou bez prítomnosti matky pohovor, pričom maloletá uviedla, že s návrhom nesúhlasí a k starým rodičom chce naďalej chodiť len každú párnú sobotu, tak ako doteraz (č. I. 38 spisu). Kolízny opatrovník neodporučil návrhu navrhovateľov vyhovieť. Z tvrdení matky maloletej je tiež zrejmé, že doteraz upravený styk maloletej vyhovuje. Zo zápisnici o výsluchu maloletej vykonanej súdom prvej inštancie dňa 24.07.2019 ďalej jednoznačne vyplýva, že maloletá chce k starým rodičom chodiť tak ako doteraz a to dva krát do mesiaca, každú druhú sobotu. Ďalej maloletá uviedla, že u starkých prespávať nechce, v nedeľu chce byť doma, nakoľko v kostole máva spevácky krúžok, kde pravidelne chodí. Odvolací súd má v súlade so záverom súdom prvej inštancie za to, že na tento postoj maloletej vzhľadom na jej vek a rozumovú vyspelosť bolo potrebné prihliadnuť (maloletá je žiačkou štvrtého ročníka základnej školy), maloletá vyjadrila svoj názor jednoznačne a uviedla aj bližšie okolnosti, prečo chce byť radšej doma. Je tiež nesporné, že matka maloletej, ktorá je dcérou navrhovateľov nesúhlasí s rozšírením styku maloletej s navrhovateľmi, pričom práve ona má prvotnú zodpovednosť za výchovu maloletej.

14. Za tejto situácie súd prvej inštancie správne rozhodol o zamietnutí návrhu starých rodičov starej matky o úpravu styku s mal. A.. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom tohto postupu nebolo konštatovanie, že by stretávanie sa maloletej so starými rodičmi nemalo na maloletú pozitívny vplyv.

15. Pokiaľ starí rodičia namietali nevykonanie znaleckého dokazovania z odboru pedopsychológie, odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie rozhodol na základe zisteného skutočného stavu, ktorý bol zistený v takom rozsahu, že súd prvej inštancie mohol vo veci vecne správne rozhodnúť. Súd prvej inštancie vo veci vykonal riadne dokazovanie, s dôkazmi sa vysporiadal a tieto postačovali pre rozhodnutie vo veci, v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, prečo nepovažoval potrebné prizvať znalca z odboru pedopsychológie.

16. V odvolacom konaní ďalej starí rodičia poukázali aj na skutočnosť, že opakované cestovanie na väčšie vzdialenosti v rámci jedného dňa zdravotne neprospieva starému otcovi, ktorý v súčasnosti zabezpečuje dopravu na miesto do bydliska maloletej, pričom navrhli aby sa matka maloletej čiastočne podieľala na odovzdávaní maloletej v určenom období. Matka maloletej sa jednoznačne vo vyjadrení k odvolaniu starých rodičov vyjadrila, že nesúhlasí s tým aby ona vozila svoju dcéru do bydliska starých rodičov a to s poukazom na finančné zaťaženie ako aj na skutočnosť, že má ďalšie dve deti o ktoré sa musí starať. K predmetnému sa vyjadrila aj maloletá, keď pred súdom prvej inštancie uviedla, že mama má síce vodičský preukaz, ale nevie kde by dala malého brata H., keby oco nebol doma. K otázke prevzatia a odovzdania maloletej v zmysle doteraz platného uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7P/13/2018-21 zo dňa 28.05.2018, právoplatného dňa 04.07.2018, je podľa odvolacieho súdu nutné uviesť, že je daná povinnosť starých rodičov maloletú prevziať a odovzdať pred bytom matky v určenom čase a mieste, avšak už nie je určené, že by mal starý otec realizovať prevoz autom z Veľkých Ripňan do Voznice a späť osobne. Odovzдание a prevzatie maloletej a jej prevoz z miesta bydliska starých rodičov do miesta bydliska maloletej môže byť realizované aj prostredníctvom dopravného prostriedku, ktorý bude starými rodičmi zvolený, prípade aj inými osobami, ktoré na to majú oprávnenie. V pôvodnom rozhodnutí tiež nie je určené, kde (na akom mieste) starí rodičia majú tráviť čas s maloletou.

17. Odvolací súd na záver apeluje na starých rodičov ako aj na matku maloletej, aby mali na mysli predovšetkým záujem maloletej A., nezaťahovali ju do svojich konfliktov, čo nie je v záujme maloletej. Vzájomná nezhoda medzi starými rodičmi a matkou maloletej (dcérou navrhovateľov), môže vo vzťahu k maloletej Liliáne na nej zanechať ťažko odstrániteľné následky.

18. Záverom súd považuje za potrebné dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Súd teda svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach a nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým k predmetnému rozhodnutiu nepodstatným tvrdeniam.

19. Po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie tak odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a preto ho podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ust. § 57 CMP, podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na prisúdenie náhrady trov odvolacieho konania nebol podaný, preto odvolací súd v súlade s § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).